

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita ~~proponenda~~, id equidem probamus libenter. (Az Általatos Katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Pápa Zichy Nándor grófhoz 1895. márc. 6-án

Előfizetési árak:

Egészévre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik minden Hétfőn, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség: Jókai-utca 10.

Kiadóhivatal: DEBRECZENYI GYULA KÖNYVNYOMDÁJA (Iskola-utca 4. sz.)

Katholikus önkormányzat.

Mindnyájan az autonómiától várják a katolikus ügyek jobbra fordulását. Hogy szükségünk van reá, az kétségtelen. Hisz ugyszólva ez az utolsó kísérlet, hogy kiszabadítsuk magunkat a felekezettől vált állam omnipotens karjai közül. Ha sikerül, lassankint rekonpenzálhatjuk magunkat az elvesztett jogokért, ha nem sikerül, hosszú haldoklás lesz életünk és a többi nemzeti egyházak nivójára süllyedünk, melyek csak arra szolgálnak, hogy vizontszolgálatok fejében az állam szerkerét tolják. Az a baj, hogy nálunk a protestáns formák uralkodnak és ez szüli az ugynevezett katolikus autonomia körül is azt a borzasztó fogalomzavart, a melynek chaosából nem tudnak az elmék és a tervezetések kiemelkedni. Pedig, ha egy kis élő hit és fűi ragaszkodás uralkodna a szíveken, szerfölött könnyű volna a szervezet megalkotása. Qui bene disinguit, bene et docet.

Tessék csak a katolikus uraknak és hívő közönségnek sztévalasztani az egyetemes egyház érdekeit és jogkörét a magán és politikai vagy pártérdektől és rögtön tisztán áll a kérdés. Mi már többször hangoztattuk éppen ezen szempontból, hogy az a legnagyobb nehézség, azt a mire nekünk szükségünk van autonómiának nevezni. Igenis az állami omnipotenciával szemben autonómiát követelünk a katolikus egyháznak is oly terjedelemben, mint a minővel a nemzeti egyházak bírnak, akik maguk választják egyházi előjáróikat, maguk rendelkeznek vagyonuk és iskoláik felett. Ennyiben hasonlítás kell a mi szervezendő önkormányzatunknak is, a protestánsok autonómiájához; ezt a területet és terjedelmet követeljük tehát mi is a katolikus egyháznak, a mit a mi országos törvényeink már az 1791-iki országgyűlésen megadtak atyafiainknak. De annak a benső mivolta, szervezete, hatásköre egészen elüt a protestánsokétól és egy cseppet sem hasonlíthat már ahhoz. Miért? Azért, mert ha már egyszer ezeket a jogokat visszaszereztük, akkor azoknak természetes szankcionáriusai már megvannak, a hierarchia isteni szervezetében, tehát nagyrészen feleslegessé válik minden olyan organum, mely ezek felett disponálni hivatva lenne. Az egyháznak szüksége van hű lelkekre, akik segítik megcsorbitott jogai visszaszerzésében, de nincs szüksége laikus kormányzatra; szüksége van, hogy a hívek támogassák és

helyettesítsék azt a pártfogást, a melyet eddig a katolikus uralkodók szolgáltattak, de a modern állam abszorbeált az ő parlamenti kormányzatával. Ily körülmények között tehát a katolikus autonómiai szervezet az egyházban csak egy szurrogatum lehet, melynek jogai és hatásköre csak addig terjedhet, a meddig az a hierarchiai kormányzat mellett megosztható, vagy világiakra is delegálható. Nem kormányzó, hanem közvetítő szerv, mely fenntartja a kapcsolatot állam és egyház között.

Ne akarja azonban senki ezt a hivatást kisebbiteni, vagy a világi hívek háttérbe szorításának tekinteni, mert hiszen ha csak ennyit sikerülne is elérni a mi autonómiánkkal, ez oly vívmány volna az állammal szemben és akkora feladatot róna arra a szervezetre, hogy méltán vetekedhessenek akármelyik miniszteri reszort ügykörével és fontosságával.

Ha a most újból megnyílt kongresszus csak ennyire haladna is az eszmék tisztázásában, hogy a többséget sikerülne eme korrekt felfogásnak megnyerni, ugy biztos reménnyel lehetünk eltelve, hogy az ily alapon kidolgozandó, vagy helyesbitendő újabb tervezet véglegesen megoldaná a nagy problémát és bátran életbe léptethető és becikkelyezhető volna.

A jelenleg ülésező kongresszusnak tehát az a legnagyobb feladata, hogy amennyire csak lehetséges az egyház-kormányzati kérdést teljesen kikapcsolja a szervezetből, vagyis hogy az országos autonómiára nézve a püspöki kar egyetemét, az egyházmegyei és helyi önkormányzatban pedig a megyei püspököt, ne mint az autonómia keretébe tartozó közeget, hanem mint annak felettes hatóságát mindazon jogok elbírálásában, mint magasabb fórumot elismerje, a melyekkel esetleg az éltető szervet a megállapítandó szervezet felruhazza. Ezzel a dolog természetében rejlő méregfogak el lennének távolítva és a püspöki kar csakhamar azon helyzetbe kerülne, hogy az autonómiai ügykör részleteire is tartózkodás nélkül bizalomteljes utbaigazítással szolgálhatna. Ha ez nem történik, mi attól tartunk, hogy ez újabb kongresszusnak is az lenne a sorsa, ami volt 1870-ben, hogy ad graecas kalendas elnapoltatik, az elaboratum pedig az asztalfiába pakkoltatik.

Mucsay József.

Visszapillantás

a kath. kör egy esztendei működésére.

— Dornis István titkári jelentéséből. —

A kath. körök eszméje az isteni tanítás magyából eredt, azon tanításból, mely nem ismert kort, nem elagást, mely végtelen erejéből soha sem veszítet. Az idők, a viszonyok változtával folyton más és más téren mozog, új módokat keres és talál, melyekkel az emberek szívét magának megnyeri: s ő maga mindig a régi, a változatlan marad, mint kutforrása az Isten. E mélyeséges isteni tanítás létesített bennünket, ez jelelte ki célunkat s mutatta meg eszközeinket, ez lelkesít bennünket a munkára és biztosít annak sikere felől.

E kimeríthetetlen erejű isteni tanítás 2000 éven át a vértanukban, a puszták remetéiben, a szentek ezreiben, a vadak apostoláiban, a jótékonyság igénytelen munkásaiban s a becsületes, Istenhez, vallásukhoz és hazájukhoz hűséges polgárok millióiban örök csodálatra méltó példát mutatott és mutat a törpelelkű emberiségnek az önmegtagadásra, az áldozatra, az önzetlen, mások javáért is buzgólkodni tudó munkára. S ez a tanítás, ez a szellem létesítette a legutolsó időben a sok tekintetben szomorú emlékü 19-ik század utolsó évtizedében hazánk kath. körét, köztük a miénket, a székesfejérvári kath. kör is, hogy a kor viszonyaihoz alkalmazkodva, újra felállítsa a társadalomban a keresztet, melynek ez létét köszöni, de a melyről a fölvilágosodottság hiu csillogásától elvakítva, a modern légkör miazmától elkábítva már-már megfeledkezett.

Ez az a gondolat, m. t. Közgyűlés, mely bennünket életre hívott, ez az a cél, mely bennünket lelkesít. Mi érezzük, hogy a társadalomnak szüksége van reánk, s ezért nem csüggedünk az utunkba gördülő nehézségek láttára. A mi szemünk bátran tekint előre a jövő bizonytalan homályába. Mi tudjuk azt, hogy az a homály csak a mi gyenge szemünk káprázata: világosság vár ott reánk, mint a vándorra, ki fáradságos útja után az erdő homályából a hegytetőre feljutott. Igaz, hogy „per cruce[m] ad lucem.“ a kereszt útja az, mely e világosságra vezet, de lankadni, csüggedni nem fogunk soha!

A székesfejérvári kath. kör immár egy küzdelmekkel teljes lustrumot élt át; gyermekkorát elmúlt, ifjúkorát éli, melynek életeréje egy dicső férfikor reményeivel kecsgetet, tavaszát, mely a nyár bőséges áldását ígéri. Első, nagylelkű gondozói, kik szerető aggodással dédelgették, kiknek oltalma alatt szárnyai erejét kipróbálta, nínese-nek többé, de az ő soha el nem muló érdemük, hogy a kis madár megerősödött, repülni megtanult, s már-már új fészket rak, hova örömmel tekinthetnek le az elköltözötték szeméi. S nem lennének méltók az ő nagy szeretetük áldozataira, az ő áldott emlékükhöz, ha nem kamatoz-

tatnánk a girát, melyet örökségül hagytak szá- munkra.

Hova is tévedt a jelentés szava; mit dobog az a száj? Hallgassuk csak! Arról beszél, hogy az ifjú madár új fészék után vágyik, mert a régi kicsiny, szűk, nem méltó hozzá. A madár évek óta kétségbeesve röpögött, fát keresett, nagyot, izmosat, melynek hatalmas lombjai meg- óvják új fészékét a fenyegető viharoktól. S ez a fa állott, az isteni Mester szavának, a felebaráti szeretet parancsának magvából nőtt az fel, a nagylelkű, áldozatkész szeretet fája. A nyugvó pont, melyet aggódó szemünk évek óta haszta- lan kerest, meg van, a Reseta János-féle ala- pitvány hatalmas rajában. Örök hála és elismerés a székesfejérvári főtisztelendő Káptalan nagylel- küiségének, mely a székesfejérvári központi kath. egyleti ház építési alapját e fejedelmi adomány- nyal megajándékozta. 1899. augusztus 17-ike óta nem ábránd többé szívünk vágya, létünk biztosítéka, de valóság, melynek beteljesülése most már csak idő, rövid idő kérdése lehet. Mert a 10.500 forintnyi tőke átengedésének hatása nem maradt el. A város kath. egyesületei, papjai, a szent ügy iránt lelkesedő világi férfiak nagy- lelkűen ajánlották s adták tehetségük szerint ezreiket vagy filléreiket az új ház javára, ugy- annyira, hogy a jegyzett és jórészt befizetett összeg az 50.000 koronát is meghaladja.

Vidéki néhány jötevőnkéről jórészt már a megelőző évek titkári jelentései megemlékeztek; s én, sajnos — legyen szabad jelentésem eme talán egyedül lehangoló pontjának kifejezést adnom, — alig lennék kénytelen e névsorhoz egy-két nevet hozzá adni.

A megye katolikusainak, még papságának is, még mindig mostoha gyermeke a központi kath. egyleti ház, s nagyon meglehet elégedve, ha itt-ott egy-egy morzsa hullt számára a könyö- rület asztaláról. Mindennek daczára nincs okunk csüggedni. A lelkes bizottság, mely az eddig elért eredményt létesítette, melynek kezébe a ház sorsa le van téve, biztosít minket arról, hogy reményünk valóra válik, mert e bizottság kitar- tása, energiája és lelkesedése nem lesz kisebb, mint volt a jötevők áldozatkészsége.

(Folyt köv.)

ÚJDONSÁGOK.

— **Gyertyaszentelő Boldogasszony** ünnepén a gyertyák megáldását Dr. Steiner Fülöp megyés püspök végezte, mely után a sz. misét Szabócs Jenő apátkanonok mutatta be a Mindenhatónak, a sz. beszédet pedig K. Horváth István belvárosi plebános tartotta.

— **Az Oltáregyesület sz. miséje** jövő vasár- nap február 4-én délelőtt 10 órakor a szeminariumi templomban fog a Mindenhatónak bemutattni.

— **Schwarz Gyula temetése.** A nagyhirű történettudóst ma délután három órakor temet- ték; előkelő társaság, tudósok és nagy közönség kísérte utolsó útjára. Koszornok nagy tömege borította el a ravatalt. A gyászszertartás a gyászszínházban kezdődött, majd átvitették a koporsót a központi egyetem gyászdrapériákkal bevont nagy csarnokába, ahol ponori Theurer Emil egyetemi rektor tartott beszédet. A gyászoló közönség soraiban megjelent Wekerle Sándor, a közigazgatási bíróság elnöke, az egyetemi dé- kánok, sok egyetemi tanár, s az egyetemi hallgatók nagy számmal. Majd kivonult a menet a temetőbe, ahol a sírnál Lázny Gyula bucsuz-

tatta el a halottat. — *Wlassics, Darányi és Hegedűs miniszterek, Bende Imre nyitrai püspök és Fehér Póly pannonhalmi főapát részvétlétogatást tettek az elhunyt övégyénél.*

— **A belvárosi kath. kör közgyűlése.** Tegnap tartotta meg évi közgyűlését a székesfejérvári belv. kath. kör a cisztercioták gimnáziumának disztermében. Kiválóan a külkörök mutattak nagy érdeklődést a gyűlés iránt, kik, ha nem is teljes, de szép számmal jelentek meg és nagy figyelemmel kísérték a közgyűlés egyes mozza- natait. Délelőtt 11 órakor nyitotta meg a köz- gyűlést Károly János nagyprépost, ki felépülven súlyos szembetegségéből, ismét az aktivitás te- rére lépett, hogy nagy szemlemi tőkéjének kama- toztatásával a kath. ügyek védelmére siessen. A tőle megszokott hatásos megnyitóbeszéd után, lapunknak más részében bővebben ismertetett titkári jelentést olvasta fel a kör titkára. A je- lentés nagy figyelemmel hallgatott része az volt, mely a már régen vajudó kath. központi ház vagyoni viszonyait tárgyalta. A jövőre való leg- szebb kilátások reményével hallgatta a közgyűlés, hogy a központi kath. ház vagyona immár 50.000 koronát tesz ki. Majd az évi zárszámadások és a jövő évi költségvetés olvastatott fel. A múlt évi összes kiadások 1154 frt 91 krt tettek ki; a jövőre előirányoztatott 2358 kor. 12 fill. A világi elnök Ketzán Izidor törv. bíró elfoglaltsága miatt lemondván az elnökségről, helyette Schlamm- dinger Alajos választatott meg. Végezetül Károly János nagyprépost záróbeszéde után ama meg- győződéssel oszlott fel a közgyűlés, hogy bár lassu lépésekkel is, de a kath. kör halad kitűzött célja felé s végre is elérí összefogó és kitartó munkásságával.

— **A „Székesfehérvári Sakköz Társaság“** elnöksége értesíti a tagokat, hogy *Schlaechter*, a híres bécsi sakkimester *Maróczy Géza* társaságában ma déltán városunkba érkezett. — A vendégek tiszteletül összeállított program a társaság helyiségében (Othón kávéház) van kifüggesztve.

— **Ifjúsági táncosztály.** Mikor a folyó hó 1-én lezajlott mulatság eszméjét néhány fiatal ember felvetette, meglehetősen hideg fogadtatásra s-ellenmondásra talált, a minek oka városunk fiatalságának kasztszerű elkülönödésében kere- sendő. Nagy nehezen, sok viszálykodás után sikerült azután e mulatság úgy, hogy felülzár- nyalt minden eddigi ifjúsági mulatságot úgy fény, mint látogatottság tekintetében. Tíz óra után a Rákóczy induló hangjai mellett vonult be kíséretével a lady patroness, báró Fiáth Pálné főispánné, kit a rendezők egy gyönyörű nagy csokorral leptek meg. A teremben déli növé- nyekkel díszített emelvény állott, hová a fő- ispánnét vezették. Ő nyitotta azután meg a táncot is, mely reggeli 5 óráig tartott zaka- datlan jókedvben.

A jelenlévő hölgykoszoru virágai a követ- kezők voltak: *Asszonyok:* Aujedsky Adolfné, Balogh Lukácsné, Dieballa Györgyné, öz. Emmert Henrikné, öz. Felmayer Károlyné, Fittler Béláné, Gabrielli Józsefné (Lepsény), öz. Gaszner Pálné, Gazdy Béláné, Gemmel Ferencné, Havranek Antalné, Kalmár Ödönné, öz. Keller Károlyné, Klökner Józsefné, Kaltenecker Mártonné, Kovács Károlyné, Mader Ferencné, Mönich Károlyné, Molnár Ferencné, báró Perényi Gá- borné, Pék Károlyné, Rédl Gézáné, Révy Fe- renczné, Say Ferenczné, dr. Szabady Józsefné, öz. Schiffer Imréné, Tantossy Józsefné, Tóth Nándorné, Tóth Károlyné, Világossy Károlyné, Vildenauer Jánosné, Wéber Károlyné. — *Leányok:* Balogh Malcsi, Csányi nővérek, Dieballa Erzsike, Dedinszky nővérek, Emmert Mariska, Felmayer Juliska, Fittler Lujza, Farkas Margit, Gabrielli Ilonka (Lepsény), Gazdy Aranka, Blanka, Ella,

Grundböck nővérek, Gemmel Jenni, Gaszner Erzsike, Havranek Vilma, Heisz Mariska, Kalmár Rózsika, Kaltenecker Irma, Keller Elvira, Klök- ner Elvira (Budapest), Komáromy Jolán (Bihar), Kovács Erzsike, Kuti Jolán, Molnár Irén (Sár- Penlele), Mönich Jolán, Mader nővérek, Rády Vilma, Rédl Ida, Révy Emmi, Rozsberger Ilona, Szűts Irénke, Tantossy nővérek, Tóth Diana, Tóth Vilma, Wéber Annuska. — A négyeseket átlag 50 pár táncolták.

— **Missio Nagy-Kovácsiban.** Föt. *Flodung* József jézustársasági Atya f. é. január 22—30. itt szent missiót tartott. Önfeláldozó buzgalmatól lelkesítve 15 missiói szt. beszédet tartott, e mellett naponként reggel 6 órától 11-ig és d. u. 2—4-ig áltunk a környékbeli papság segítségével a gyón- tató székben. 1300-an gyóntak meg. A missio oly mély nyomokat hagyott a nép lelkében, hogy míg ez a generatio él, hatása mutatkozni fog. Vajha minél nagyobb számmal felhasználják a plebános urak e hathatós eszközt a hitélet s vallásos meggyőződés megújítására. Mily rette- netes pusztítást visel véghez az új idők kárhözvetsz áramlata különösen itt a főváros közvetlen köze- lében. Ennek a romboló árnak vessünk gátat rendkívüli eszközökkel, s ilyen a missio. Id. *Angeli Márton* plebános.

— **A sár-szt.-miklósi kath. olvasó-kör** január hó 28-án tartotta meg rendes évi közgyűlését a róm. kath. iskola helyiségében. A megjelent ta- gokat *Horváth Imre* alelnök igen szép és hatásos megnyitó beszéddel üdvözölte, mely megnyitó beszéd után következett a tárgysorozat második pontja a jegyző évi jelentése. E jelentés röviden tudatja a közgyűléssel, mi üdvös intézkedések történtek az elmúlt év leforgása alatt. Nevezete- sen az olvasókör elhunyt tagjaiért évenként egy énekes gyász mise végeztessék, melyen a kör tagjai testületileg megjelennek. Ugyszintén ha valamelyik kör tag meghalna, ez alkalommal a kör helyiségére gyász lobogó tűzetik ki. Nagyobb ünnepek alkalmával a kör díszes zászlója a templomban kitévésék, körmenetek alkalmával pedig egy kör tag vigye azt s a kör tagjai testü- letileg legyenek jelen a körmeneten. A kör a múlt és jelen évben szép könyvtárt szerzett be mintegy 200 kötet vallásos irányu jó munkából, melyet a kör tagjai szorgalmasan hordanak olva- sás végett. Tartott a kör 2 táncmulatságot, egyet farsangban, egyet Szt. István király ünne- pén, melyek igen jól sikerültek és szépen jön- delmeztek a kör pénztárának. Többszöri felolva- sások is élénkítették a körnek ez évi műkö- dését stb. stb. Következett a tárgysorozat többi pontja. A pénztárnok jelentése. Pénztárnok je- lenti, hogy az olvasókör anyagilag is igen szé- pen áll, s kéri, hogy a közgyűlés a pénztár megvizsgálására 2 bizalmi férfit válasszon, kik a pénztári naplót megvizsgálják, s a fölment- vényt megadják. A közgyűlés Dely István és Lendvai Mihály bízta meg a pénztár vizsgálással. Sok üdvös indítvány után alelnök „Az iskola”-ról igen tanulságos felolvasást tartott, melynek vé- gezetével a gyűlés bezárattott.

— **A néhal agárdi plebános hagyatéka.** Ér- dekes följelentést tettek a dunaföldvári járásbi- róságnál ismeretlen tettes ellen. Egy dús gazdag pebános hagyatékának az elikkasztóját keresik. Tavaly április 17-én meghalt Dunaföldvárt *Németh Lajos* nyugalmazott agárdi plebános, akit mindenki gazdag embernek ismert. Az öreg ur rendkívül takarékosan élt, nagy vagyont gyűj- tött s egyetlen fényűzése az volt, hogy pompás sirbort építtetett magának, amelybe mindennap ellátogatott. A mikor főbontották végrendeletét, ebben a többi közt a következő passzust ta- lálták:

„Vagyonom jó részét rokonaim között még életemben elosztottam, a többi általános örökösömnek hagyom.”

Noha köztudomású volt, hogy Némethnek körülbelül 640,000 koronányi vagyona volt kész-

pénzben és értékpapirokban, mégis az általános örökösök csak 112,000 koronával számolt el a hagyatéki bíróságnak s a leltár szerint is ennire becsülték a hagyatékot. Az oldalági rokonok csak a végrendeletből értesültek, hogy a plébános már életében fölcszotta köztük vagyona jelentékeny részét. Csak hogy éppen az volt a bökkenő, hogy ők egy krajczárt sem kaptak tőle. Ki vette tehát föl már régebben az ő részüket? A családotti rokonok megtudták, hogy Németh Lajos a nekik szánt összeget külön-külön a nevékre irt könyvben takerékpéntárba helyezte. Az oldalági örökösök nevére a Paksvidéki Takarékpénztárban 90,000, a Szegzárdi Takarékpénztárban 62,000, a Dunaföldvári Népbankban 132,000 koronát helyezett el Németh Lajos. Ezek a takarékpénztári könyvek mind eltűntek. Az általános örökös, aki a leltári hagyaték szerint csak 112,000 koronát örökölt, 320,000 koronáért megvásárolta Baracson a Koller-féle birtokot s ezt a nagy összeget takarékpénztári könyvekkel szerte ki. Rá is akadtak az egyik könyveskére az eladónál; a könyveskén az egyik oldalági örökös neve is olvasható, de ez a név keresztül van huzva s följéje az általános örökös neve van írva. Az oldalági rokonok most adták be följelentésüket a dunaföldvári járásbíróshoz ismeretlen tettes ellen.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A Székesfejérváron megalakult „Hungária, első hazai képes levelező-lap gyűjtő egyesület” alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta. Már azt hittük mulófelben van ez a betegség és ime, erősödik, terjed, sőt szervezkedik. Vajjon mennyi pénz adunk ezen a réven a külföldnek most és ezután, midőn annyi lelkes beszédet tartunk a hazai ipar érdekében? Igen, mi csak beszélünk, a lipesei, müncheni, bécsi és még Isten tudja hova való Künsztlerkarntfabrikok gazdái pedig markukba nevetnek. Nem az adó ő meg téged, szegény magyar, hanem a majmoló természeted.

— **Banket.** Mult számunkban megemlékezünk ama szép ünnepeltetésről, melyben a székesfejérvári járás jegyzői kara s a megyei tisztikar, a járás érdemes főszolgabíráját, Kálmán Vinczét negyedszázados tisztviselői működése alkalmából részesítette. Az emlékezetes napot népes banket fejezte be a tóvárosi olvasóklubban, melyen mintegy 150-en vettek részt. Felköszöntöket mondtak: br. Földi Pál főispán, Ferenczy János, Kenessey Gyula, Meszlényi Lajos orsz. gy. képviselő, Kutassy Ede és Schweiger Ferencz. A társaság kitünő hangulatban maradt együtt a reggeli óráig.

— **Irodalmi és művészeti kongresszus.** Egy töredéke ama újabb és fiatalabb írók és művészeknek, a kik jelenleg a fővárosban tartózkodnak, elhatározta egy saját és a magyar irodalom és művészet érdekeit célzó országos kongresszus egybehívását. E kongresszus célja nem volna egyéb, mint az ezekre menő újabb írókat és művészeket egy országos szövetségbe beolvasztani, úgy, hogy azok a maguk tisztességükkel kifolyólag, tudjanak érvényesülni és ne legyenek kiszolgáltatva továbbra is a mai szégyenletesirodalmi klikk-rendszernek. A kongresszusra fog mutatni azokra a számtalan merényletekre, a melyeknek ez a törekvő tehetséges gárda kitéve volt. Megfogja világítani, a fővárosi sajtó mai beszervezetést és egész ellenünk irányuló taktikáját. Egyik főfeladata azonban a kongresszusnak egy olyan mozgó gárdát szervezni a mely a félrevezetett nagyközönségnek a mi helyzetünk reális feltáráásával, megmutatná azt az utat a mely a legmélyebb ahhoz a faktorhoz, a melynek kenyerünket köszönhetjük. Ha ez a faktor melénk áll, akkor lejátszódott szerepe a mostani

irodalmi és művészeti hatalomnak. Mindenkit felkérünk tehát, a ki tollat forgat, a ki esetet, hangszert, vésőt kezel, a ki a színművészet tagja s szóval mindazok, a kik joggal nevezhetik magukat írók és művészeknek, csatlakozzanak saját érdekükben mozgalmunkhoz. A kongresszus márczius 15-én lesz megtartva Budapesten s a ki azon részt óhajt venni, azt kérjük, jelentse be ebbeli szándékát már előre *Pusztai Béla* hírlapíró elők. bizotts. tagnál Budapest, VII., Almásy-utca 8, ajtó 6. sz. alatt.

— **A Vörös Kereszt egyet** székesfejérvári fiókja tegnap délután 3 órakor tartotta rendes közgyűlését *Reé István* elnökle alatt, nagyszámú hölgyközönség jelenlétében. Az elnök megnyitó beszéde után *Simon Sándor* felolvassa nagy gonddal szerkesztett titkári jelentését, melyből megtudtuk, hogy a IV. hadtest parancsnoksága a tervezett beteg-üdülohelyet a vasuti állomás szomszédságában óhajtja elhelyeztetni. A vezetőség ez ügyben meg is tette a kellő lépéseket, de a terv keresztülvitele a vasutnál folyó építkezések miatt nehézségekbe ütközött. Remélik azonban, hogy a budapesti központ közbenjárása által kedvező megállapodásra juthatnak. A tagok száma jelenleg 199. A választmányból kisorsolt nyolcz tagot újból megválasztották.

— **A muzikus halála.** Valami Szulamit-nótát huzott a banda tegnap este az *Elite* kávéházban s *Pozsár Ferkó*, a hervadtképu öreg csellos lelkesen reszelte a szárazfa hurjait. Tüdőbajos volt a szegény már régóta, de azért még elbirta a vonót s csak hegedült, ha nem is ambícióból, hanem a mindennapi végett. Most azonban különös dolog történt vele. Ugy esti kilencz óra tájban belépett a kávéháza a Halál és megállott *Pozsár Ferkó* előtt, azután kihívta az utcára, a zöld-kut mellé. A bentlevők közül senki sem vette észre a félelmetes vendéget, az öreg csellos pedig nem szól; tudta, hogy neki szól ez a látogatás. Csak kívánczorgott csöndesen a kaszás ember után, bent pedig ezalatt tovább sirt a nóta.

„Minden embernek odafent az égben...”

Egyszer azután valaki elhaladt a kut mellett és észrevette a rádülő sötét alakot. Hogy jobban lásson, gyufát gyújtott s annak fényénél, előtint az a nagy vértócsa, mely kifolyt a *Pozsár Ferkó* megpattant ereiből, onnan, a hol megcsipte a Halál. — Itt már nem lehetett segíteni. Az öreg cigány vézna teste még egyet-kettőt rándult, valami hörgő hang szakadt föl a melléből, aztán elmúlt minden. Dübörögve jött a halottas kocsis és beledrakták a néhai *Pozsár Ferkó*-t, a kinek immár elfogyott a nótyája. Holnap kísérik temetőbe barna cimboráit, muzikaszó mellett, de ő már nem hallja az élsírató éneket, a mit annyiszor huzott maga is, hol vig mulatságban, hol bus cigánytemetésen:

„Lehullott a rezgő nyárta ezüstsztinü levele...”

— **Rendnek muszáj lenni.** Egymásután érkeznek vissza a miniszteriumtól a megfelelőbezzett ítéletek, melyekben a rendőrség kisebb-nagyobb pénzbürséggel sújtotta a tüzrendészeti szabályrendelet ellen vétő gazdákat. A fellebbezés rendjén immár a legfelsőbb fórum elé került ítéleteket a miniszter ezideig kivétel nélkül helyben hagyta. Most már kénytelenek belátni az érdekeltek, hogy ebben a dologban nem értik a tréfát s a szigorú fellépésnek mindenesetre meg lesz az az üdvös eredménye, hogy jövőben nagyobb rend lesz a tüzveszélyes kazalok körül.

— **Katonák és civílok.** Ma éjfél tájban nagyobb társaság mulatott a könyök-kör 8 szim alatt lévő nyilvános háiban. Az erősen bebörtözött legények később valami miatt összeeszeszték a házigazdával s a segítségére siető mindenest alaposan elpáholták. A rövid, de zajos intermezzo után nagy hatan az utcára vonultak, hol két honvéd zenész örmester jött velük szembe. A harcias hangulatu társaság habozás nélkül belékött a két katonába, kik azután kardot rántva a kötekedőknek estek. Mikor ezek a komoly fordulatot látták, örült futással menekültek a vásártér felé. A vitez zenészek már-már utolérték a két gyöngébb futót, névszerint *Halász Györgyöt* és *Halász Istvánt*, midőn ezek egy hirtelen fordulattal a nádor-utca felé iramodtak. Az örmesterek kivont karddal nyomultak utánuk s ki tudja, hogy végződött volna a dolog, ha a menekülők vészkiáltásait meg nem hallják, köztük *Elite*-kávéház vendégei. Többen kisettek, köztük néhány katonatiszt is, kik az egyik katonát elfogták és lefégyverezve a kaszárnnyába kísérték, a másik azonban elmenekült. Az esetnek folytatása lesz egyrészlől a katonai bíróság, másrészlől a rendőrség előtt, hol a két Halászt a nyilvános ház tulajdonosa följelentette.

— **A pör miatt.** *S. Szabó János* pátkai lakos a mult ősszel valami koresmai afférből kifolyólag kegyetlenül megszurkálta *Juhász Györgyöt*, ki a feljelentést annak idején meg is tette a székesfejérvári tövényészék előtt. Ez a pör nagyon bántotta Szabót, ki azóta még jobban meghasonlott *Juhász Györggyel*. A napokban a két haragos összetalálkozott az utcán s e találkozásból nyomban verekedés lett, melyben tevékny rész vett *S. Szabó József* is, a fentemített *Szabó* testvére. A két szabó egyesült erővel úgy tönkverte a gyüülit ellenséget, hogy az félholtan maradt a nyilt küzdőtérben. Az ily módon még komplikáltabbá vált ügy most új dolgot adott a bíróságnak.

— **Végfárgyalások.** A székesfejérvári kir. tövényészéknél 1900. évi február hóban megtartandó bünyügyi fátárgyalások jegyzéke: 3-án *Brandt József* és trsa halálát okozó suly. testi sért. b., *Schäffer Kálmán* lopás bünt.; 6-án *Angyal Gábor* sikkasztás bünt.; 10-én *Tóth Mária* lopás bünt. és véts., *Kocsis Némét András* erősz. nemi köz. kísérl.; 13-án *Lukács József* és társai szánd. emberölés b.; 14-én *Ember Ferencz* lopás bünt. stb.; 1-én *Kis Pál* János rágalmazás véts. *Kecskeméti Ferencz* sulyos testi sértés b.; 20-án *Bukar Pál* erősz. nemi köz. bünt., *Balázs András* sulyos testi sértés véts., *Turlicza Sándor* sulyos testi sért. bünt.; 21-én *Kovács Györgyné* sulyos testi sértés bünt., *Zsigmond Györgyné* hatóság ell. erősz. bünt., *Karsai Jánosné* emberölés vétsége; 24-én *Mikler János* és társai lopás bünt., *Osváth Ferencz* és társai hatóság ell. erősz. bünt.; 27-én *Iff. Töke József* emberölés véts., *Majsai Török József* sulyos testi sért. bünt.; 28-án *Juhász Mihály* és társai sulyos testi sért. bünt., *Gondán József* közveszélyü cselek. véts.

Színház.

Febr. 1.

Két ember tragédiája. Ez a darab éppen két hónap mulva lett volna alkalmoszerű. T. i. április eszején. Mert a színházból hazamenet mindenki tisztában volt azzal, hogy bolonddá tették. Kitünő újdonságnak jeleztek ezt a városligeti zöldséget, mely talán megjárná holmi cirkuszi előadás záradékául, de színpadon játszva valóságos merényletnek tűnik tő a publikum jóízűsége ellen. Hetet-havat összehordanak benne a polgári társadalom összes, többé-kevésbé ismert rétegeiből elővonszolt alakok s olyan badarságokat visznek végbe, hogy az ember nevetés helyett a

fogát csikorgatja. Hát olyan ostobának véli a közönséget egynemely direktor, hogy az mindent bevesz, ha szépen kínálják neki? Nem haragszunk arra a Feld Mátyásra, a ki ezt a megboscáthatatlan eszmehulladékot, a jó ég tudja honnan, összekotorta, — lelke rajta! — de már az ellen erősen protestálunk, hogy a gyanutlanabb közönséggel drága pénzért végigélveztessek. És föltesszük a szereplőkről is, a kik különben jobb ügyhöz méltó buzgósággal dolgoztak, hogy inkább örökre bucsut vennének Tháliától, mint-hogy még sokszor ábrázoljanak hasonló félkegyelmű alakokat. De ne szaporítsuk a szót — kár a nyomdafestéért.

— **Szepesi bácsi jutalomjátéka.** Közkedvelt apaszínészünk, látván a *Két ember tragédiáját*, melyben az ádáz sors neki cselekvő szerepet juttatott (ezt csak úgy mondjuk, mert Czérna Adám nem a cselekvések embere), nehéz szívvel bír, de állítlag megmásíthatatlanul elhatározta, hogy fölhágy a művészkedéssel és hátralévő napjait a falusi élet szelid örömeinek szenteli. E czélből egy kised birtokot szándékozik vásárolni megtakarított pénzén, melyhez már csak kerek kétszáz pengő hiányzik, hogy az első rátát kifizethesse. (A többi rátábláztatja a birtokra. Ő megszokta a terheket, szokja meg az is.) Hogy ama pompás tervét megvalósíthassa, a jövő hét keddjén, vagyis február hó 6-án önjutalomjátékot rendez, mely alkalommal 'Sardou nevezetes bohózata, az *„Idegesek, vagy Hét bolond egy rábszon”* fog színré kerülni. A magunk részéről bármint fogadást merünk ajánlani arra, hogy Szepesi bácsi számitása nem dőre ábránd s a reá nézve annyira fontos összeg hi nélkül kikerül az előadás jövedelméből. De meg is érdemli. Föltesszük a derek közönségről, hogy a

neki sok jó órát szerzett Szepesi bácsijához nem lesz háladatlan, azért a külön *figyelmeztetést* teljesen fölöslegesen tartjuk.

— **Barcs Aranka,** a társulat jeles primadonája tegnap meglepő sikert aratott a *Szulamit* délutáni előadásán. Kevéssel az előadás megkezdése előtt vette át a gyöngékedő Szalóczitól *Abigail* szerepét és elmondhatjuk, hogy pompás sikerrel játszotta végig. A harmadik kép lakodalmi jelenetében annyi bájjal adta elő a nevezetes menyasszony-táncot, hogy a közönség zugó tapsaira megismételnie kellett. Szépen játszotta meg a szerep drámai részét is, szóval az általános hatás igen kedvező volt. Ezt annál szívesebben regisztráljuk, mert ezek után remélhetőleg gyakrabban lesz alkalmunk öt hasonló kiválóbb szerepekben láthatni.

— **A színi hét szignaturája.** A színügyi bizottság hallgat (feloszlott?), a műsor züllik, Szalkainé énekel, a közönség lázong. Mi lesz ebből?

Irodalom.

— **Pillangó.** Ez a lap, a mely magas színvonalon álló tartalmával, gyönyörű képeivel oly hamar kivívta a közönség elismerését, immár a harmadik évfolyamába lépett. Az új esztendővel is annak ígérkezik, a mi eddig volt: ostorozója a társadalom fölszűréségeinek, de e téren is kirekesztve mindazt, a mi a jó ízlést sértethetné. Ez évben még jobb és szebb lesz, mint a múlt században. Több új rovata támadt, köztük a *színház*, mely tele van kellemes apróság-gal, az aktuális heti vers stb. Képei magas művészi fokon állanak és szövege a legjobb magyar humoristák tollából kerül ki. — És e gyönyörű lapnak bámulatos olcsó ára

van: egész évre nyolcz korona, negyedévre két korona. A *Pillangó*, melynek kiadóhivatala ingyen küld mutatványszámokat azoknak, akik megakarják rendelni, Budapesten, VI., Hajós-u. 23. szám alatt.

Felelős szerkesztő: Chay Antal.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1899. október 1-től.

Budapest		Székesfejérvár		N.Kanizsa						
ind.	érk.	ind.	érk.	ind.	érk.					
Szem. v. 6.50 reg.	9.01 d. e.	9.26 d. e.	1.40 d. u.	Gyors v. 8.00 reg.	9.16 d. e.	9.21 d. e.	11.57 d. e.			
Szem. v. 1.30 d. u.	3.35 d. u.	3.45 d. u.	8.05 este.	Szem. v. 4.25 d. u.	6.22 este.	6.32 este.	8.40 este.			
Gyors v. 8.00 este.	9.17 este.	9.22 este.	12.07 éjjel	Szem. v. 9.25 este.	11.33 este.	11.33 este.	3 52 éjjel			
Nagy-Kanizsa		Székesfejérvár		Budapest						
ind.	érk.	ind.	érk.	ind.	érk.					
Szem. v. 12.15 éjjel	4.16 reg.	4.24 reg.	6.23 reg.	Gyors v. 5.47 reg.	8.27 reg.	8.35 reg.	9.53 reg.			
Szem. v.	7.05 reg.	8.58 reg.	Szem. v. 9.30 d. e.	2.03 d. u.	2.35 d. u.	4.42 d. u.	Szem. v. 2.00 d. u.	6.13 d. u.	6.23 este	8.33 este
Gyors v. 5.03 este	7.48 este	7.58 este	8.20 este							

HIRDETÉSEK
felvételnek
kiadóhivatalunkban
jutányos áron
(Iskola-utca 4. sz.)

DEBRECZENYI GYULA könyvnyomdája

== Székesfehérvár, Iskola-utca 4. sz. ==

**A „Fejérmegyei Napló”
kiadóhivatala.**

== Mindennemű nyomtatványok pontos és kifogástalan elkészítése. ==

Minden
a „Fejérmegyei Naplót” illető előfizetési és
hirdetési díjak ide intézendők.

Nyomatott Debreczeni Gyula könyvnyomdájában Székesfehérvárott, Iskola-u. 4. sz.